

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Det foreslås, at afgiften af bekæmpelsesmidler forhøjes. For midler til bekæmpelse af insekter, mider, snegle, utøj, regnorme og lignende lavere stående dyr samt jorddesinfektionsmidler foreslås afgiften forhøjet fra 27 pct. til 35 pct. af detailværdien med afgift, men uden moms, svarende til ca. 54 pct. af detailværdien uden afgift. For midler til bekæmpelse af plantevækst og plantesygdomme, vækstregulerings- og afskrækningsmidler foreslås afgiften forhøjet fra 13 pct. til 25 pct. af detailværdien med afgift, men uden moms, svarende til ca. 33 pct. af detailværdien uden afgift. For de andre bekæmpelsesmidler, der typisk anvendes uden for jordbruget (træbeskyttelsesmidler, slimbekæmpende midler, algemidler og rottemidler) samt mikrobiologiske plantebeskyttelsesmidler, der udgør en mindre miljøbelastning end andre plantebeskyttelsesmidler, foreslås den gældende afgiftsbelastning videreført uændret med 3 pct. af grossistværdien.

De foreslåede forhøjelser svarer til en gennemsnitlig forhøjelse med 100 pct. af den gældende afgift, dog således at satsen for ukrudtsmidler mv. forhøjes relativt mere end satsen for insektmidler.

2. Baggrunden for forslaget

Bekæmpelsesmidler anvendes i jordbruget med det formål at slå ukrudt, skadedyr og sygdomsfremkaldende svampe ihjel eller for at regulere kulturplanters vækst for at forhindre udbyttenedgang. Alle bekæmpelsesmidler har imidlertid enten direkte eller indirekte effekter på miljøet. Når bekæmpelsesmidlerne anvendes spredes en del i miljøet og medfører forurening af jord, vand og luft såvel som skader på flora og fauna. Der er gennem de seneste år konstateret bekæmpelsesmiddelrester i både afgrøder, vandløb, søer, grundvand, jord og regnvand.

Pesticidhandlingsplanen fra 1986 har til formål at nedbringe forbruget af bekæmpelsesmidler samt lede forbruget over på midler, der er mindre farlige for sundheden og mindre skadelige for miljøet der deri-

gennem at beskytte mennesker, flora og fauna mod skadevirkningerne som følge af brugen af bekæmpelsesmidlerne.

I den gældende lovgivning søges reduktionen af forbruget især nået via afgiftsinstrumentet. Påvirkningen af forbruget i retning af mindre farlige midler sker især gennem godkendelsesprocedurerne for bekæmpelsesmidler. Diverse former for uddannelse, oplysning og regulering medvirker endvidere til opnåelse af såvel reduktioner i mængde som farlighed.

Allerede før loven om afgift af bekæmpelsesmidler - Lov nr. 416 af 14. juni 1995 - trådte i kraft, eksisterede der to afgifter på bekæmpelsesmidler. For det første en afgift på 20 pct. af engrosprisen på bekæmpelsesmidler godkendt før medio 1982 pakket i pakninger, der rummede maksimalt 1 kg eller 1 liter. For det andet en afgift med karakter af et gebyr for godkendelse til det danske marked på 3 pct. af engrosprisen på bekæmpelsesmidler. Den tidligere afgift havde således ikke nogen betydning for jordbrugets benyttelse af bekæmpelsesmidler, da man her får leveret midlerne i større pakninger, og da de såkaldte minimidler var godkendt efter medio 1982.

Det er kun en mindre del (knap 5 pct.) af det samlede forbrug af bekæmpelsesmidler, der forbruges af husholdningerne. Landbruget står for langt den største del af forbruget af bekæmpelsesmidler (90 pct.). Med den gældende lov er der indført en generel afgift på bekæmpelsesmidler og dermed også afgifter på jordbrugets brug af bekæmpelsesmidler.

Indtil den generelle afgift blev indført havde initiativerne til opnåelse af pesticidhandlingsplanens reduktioner af forbruget af bekæmpelsesmidler især været øget rådgivning, undervisning, vejledning og oplysning. Man har ydermere krævet, at der førtes journal over forbruget af bekæmpelsesmidler, og man har støttet mindre belastende produktion; skovrejsning, økologisk jordbrug, ekstensivering, sprøjtefri randzoner mm.

Det skønnedes i forslaget til Lov om afgift af bekæmpelsesmidler (L. 186, fremsat 7. marts 1995), at loven om afgift på bekæmpelsesmidler ville medføre